

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

17 päivänä lokakuuta 2002 *

Asiassa T-180/00,

Astipesca, SL, kotipaikka Huelva (Espanja), edustajinaan asianajajat
J.-R. García-Gallardo Gil-Fournier ja D. Domínguez Pérez,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään aluksi L. Visaggio ja sittemmin
S. Pardo Quintillán, avustajanaan asianajaja J. Guerra Fernández, prosessiosoite
Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan
5.5.2000 päivätyn komission telekopion, jossa kantajalle ilmoitetaan 4.5.2000
suoritetusta hankkeeseen SM/ESP/20/92 myönnetyn tuen loppuosan osittaisesta

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

maksamisesta, ja 18.5.2000 päivätyn komission kirjeen, joka koskee edellä mainitun tuen vähentämistä, sekä vahingonkorvausta tämän tuen maksamisen keskeyttämisen ja edellä mainitun vähentämisen lainvastaisuuden perusteella,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Jaeger sekä tuomarit K. Lenaerts ja J. Azizi,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.5.2002 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Neuvosto antoi 18 päivänä joulukuuta 1986 asetuksen (ETY) N:o 4028/86 kalastusalan ja vesiviljelyn rakenteiden parantamista ja sopeuttamista koskevista yhteisön toimista (EYVL L 376, s. 7). Tämän asetuksen, sellaisena kuin sitä on

järjestyksessä muutettu 20.12.1990 annetulla neuvoston asetuksella N:o 3944/90 (EYVL L 380, s. 1), 21.9.1992 annetulla neuvoston asetuksella N:o 2794/92 (EYVL L 282, s. 3) ja 19.12.1992 annetulla neuvoston asetuksella N:o 3946/92 (EYVL L 401, s. 1), 21 a—21 d artiklassa säädetään komission mahdollisuudesta myöntää kalastusalan yhteisyritysten hankkeisiin erilaista taloudellista tukea kyseisten alusten vetoisuuden ja iän perusteella edellyttäen, että hankkeissa noudatetaan asetettuja edellytyksiä.

- 2 Yhteisyritys määritellään asetuksen N:o 4028/86 21 a artiklassa seuraavasti:

”Tässä asetuksessa yhteisyrityksellä tarkoitetaan yksityisoikeudellista yhtiötä, joka on yhden tai useamman yhteisöstä olevan laivanvarustajan ja yhden tai useamman sellaisesta kolmannesta maasta, jonka kanssa Euroopan yhteisöllä on yhteistyösuhde, olevan osakkaan yhteisyrityssopimuksella muodostama ja jonka tarkoituksena on ensisijaisesti yhteisön markkinoille suuntautuvien toimitusten näkökulmasta hyödyntää kolmansien maiden suvereniteettiä ja/tai lainkäyttövaltaan kuuluvien vesien kalavaroja ja mahdollisesti lisätä näiden kalavarojen arvoa.”

- 3 Asetuksen N:o 4028/86 21 b artiklan 2 kohta kuuluu seuraavasti:

”Taloudellisen tuen saaminen edellyttää, että yhteisyrityshankkeet koskevat suunniteltuihin kalastustoimiin teknisesti soveltuvia aluksia, joiden perpendikkelipituus on yli 12 metriä, jotka ovat olleet toiminnassa yli viisi vuotta, jotka purjehtivat jäsenvaltion lipun alla ja on rekisteröity yhteisön alueella olevaan satamaan mutta jotka yhteisyritys siirtää lopullisesti kyseiseen kolmanteen maahan — — .”

4 Asetuksen N:o 4028/86 21 d artiklan 1 ja 2 kohdassa vahvistetaan taloudellisen tuen hakemista ja myöntämismenettelyä koskevat yksityiskohdat. Kyseisen artiklan 3 kohdassa todetaan, että jos hankkeelle on myönnetty taloudellista tukea, tuensaajan on toimitettava komissiolle ja jäsenvaltiolle yhteisyrityksen toimintakertomus.

5 Asetuksen N:o 4028/86 44 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Yhteisön osallistumisen aikana asianomaisen jäsenvaltion tätä tarkoitusta varten nimeämän viranomaisen tai toimielimen on annettava komissiolle sen pyynnöstä kaikki todisteet ja asiakirjat, joiden perusteella voidaan todeta, että taloudelliset tai muut kullekin hankkeelle asetetut edellytykset ovat täyttyneet. Komissio voi päättää tuen pidättämisestä, vähentämisestä tai poistamisesta 47 artiklassa säädetyssä menettelyssä:

— jos hanketta ei ole pantu täytäntöön ilmoitetulla tavalla, tai

— jos tiettyjä hankkeelle asetettuja edellytyksiä ei ole täytetty — —

Päätös annetaan tiedoksi asianomaiselle jäsenvaltiolle sekä tuen saajalle.

Komissio perii takaisin perusteettomasti maksetut summat.

2. Komissio päättää tämän artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 47 artiklassa säädetyssä menettelyssä.”

6 Asetuksen N:o 4028/86 47 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Viitattaessa tässä artiklassa säädettyyn menettelyyn pysyvä kalatalouden rakennekomitea käsittelee asian puheenjohtajan saatettua asian sen käsiteltäväksi joko omasta aloitteestaan taikka jäsenvaltion edustajan pyynnöstä.

2. Komission edustaja tekee esityksen toteutettavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa määräajassa, jonka puheenjohtaja voi vahvistaa asian kiireellisuuden mukaisesti. — —

3. Komissio toteuttaa toimenpiteet, joita on sovellettava välittömästi. Jos nämä toimenpiteet eivät kuitenkaan ole komitean lausunnon mukaisia, komissio ilmoittaa niistä heti neuvostolle; tässä tapauksessa komissio voi soveltaa lausunnosta eriäviä toimenpiteitään enintään yhden kuukauden ajan ilmoittamisesta lukien. Neuvosto voi hyväksyä määräenemmistöllä erilaiset toimenpiteet yhden kuukauden määräajassa.”

7 Komissio antoi 20 päivänä huhtikuuta 1988 asetuksen (ETY) N:o 1116/88 tukipäätösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä yhteisön toimia koskeville hankkeille kalastusalan rakenteiden, vesiviljelyn ja rannikkovesien kehittämisen parantamiseksi ja sopeuttamiseksi (EYVL L 112, s. 1).

8 Asetuksen N:o 1116/88 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Ennen kuin komissio aloittaa asetuksen — — N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdassa säädetyn tukea koskevan pidättämis-, vähentämis- tai poistamismenettelyn, sen on

— ilmoitettava tästä jäsenvaltiolle, jonka alueella hanke on tarkoitus toteuttaa, jotta tämä jäsenvaltio ottaa asiaan kantaa,

— kuultava todisteiden toimittamisesta vastaavaa toimivaltaista viranomaista,

— kehotettava tuen saajaa tai saajia ilmoittamaan viranomaisen tai laitoksen välityksellä syyt, joiden vuoksi vahvistettuja edellytyksiä ei ole noudatettu.”

9 Komissio antoi 21.6.1991 asetuksen (ETY) N:o 1956/91 asetuksen N:o 4028/86 yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä yhteisyritysten perustamista koskevien kannustustoimien osalta (EYVL L 181, s. 1).

- 10 Asetuksen N:o 1596/91 5 artiklassa säädetään, että yhteisön tukea maksetaan vasta, kun yhteisyritys on perustettu asianomaiseen kolmanteen maahan ja kun siirretyt alukset on lopullisesti poistettu yhteisön rekisteristä ja rekisteröity josakin satamassa siinä kolmannessa maassa, jossa yhteisyrityksellä on kotipaikka. Lisäksi tässä artiklassa todetaan, että kun yhteisön tuki muodostuu kokonaan tai osittain pääomatuesta, tätä tukea voidaan maksaa ensimmäisen kerran siten, että maksu ei ylitä 80:tä prosenttia myönnetyn tuen kokonaismäärästä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kyseisten edellytysten soveltamista. Tuen loppuosaa koskevaan maksupyyntöön on liitettävä yhteisyrityksen toiminnasta laadittu ensimmäinen toimintakertomus. Pyyntö voidaan esittää aikaisintaan 12 kuukautta ensimmäisen maksuerän jälkeen.
- 11 Asetuksen N:o 1956/91 6 artiklan mukaan asetuksen N:o 4028/86 21 d artiklan 3 kohdassa tarkoitettu toimintakertomus on toimitettava komissiolle joka 12. kuukausi kolmen peräkkäisen vuoden ajan, sen on sisällettävä kyseisen asetuksen liitteessä III mainitut tiedot, ja se on laadittava kyseisessä liitteessä määrätyllä tavalla.
- 12 Asetuksen N:o 1956/91 liitteessä I olevassa B osassa on ”tärkeäksi” otsikoitu huomautus, joka kuuluu seuraavasti:

”Hakijoita muistutetaan siitä, että jotta yhteisyritys voi saada — — asetuksessa N:o 4028/86, sellaisena kuin se on muutettuna — — asetuksella N:o 3944/90, tarkoitettua tukea, edellytetään, että

— se koskee suunniteltuihin kalastustoimiin teknisesti soveltuvia aluksia, joiden perpendikkelipituus on yli 12 metriä, jotka ovat olleet toiminnassa yli viisi vuotta, jotka purjehtivat yhteisön lipun alla ja on rekisteröity yhteisön

alueella olevaan satamaan mutta jotka yhteisyritys siirtää lopullisesti kyseiseen kolmanteen maahan — —

- sen tarkoituksena on hyödyntää kyseisen maan suvereniteettiä ja/tai lainkäyttövaltaan kuuluvien vesien kalavaroja ja mahdollisesti lisätä näiden kalavarojen arvoa

- se koskee ensisijaisesti yhteisön markkinoille suuntautuvia toimituksia

- se perustuu yhteisyrityssopimukseen.”

Asian taustalla olevat tosiseikat

- 13 Martín Vázquez SA esitti 30.4.1992 Espanjan viranomaisten välityksellä komissiolle yhteisyrityshankkeen saadakseen asetuksen N:o 4028/86 perusteella taloudellista tukea. Tämä hanke, joka oli saanut edellä mainittujen viranomaisten hyväksynnän, koski kolmen aluksen, *Marvasa Oncen*, *Marvaca Docen* ja *Nuevo Usisan* siirtoa kalastustoimintaa varten Martín Vázquezin ja marokkolaisyritys Spamofishin perustamalle espanjalais-marokkolaiselle yhteisyritykselle.
- 14 Komissio myönsi 5.7.1993 päivätyllä päätöksellään (jäljempänä heinäkuun 1993 päätös) edellisessä kohdassa mainitulle hankkeelle (hanke SM/ESP/20/92; jäl-

jempänä hanke) enintään 3 047 190 ecun suuruisen yhteisön tuen. Päätöksen mukaan Espanjan kuningaskunta maksaa 609 438 ecun suuruisen tuen.

- 15 Martín Vázquezin hakemuksen jälkeen komissio teki 7.1.1994 päätöksen (jäljempänä tammikuun 1994 päätös), jolla se muutti heinäkuun 1993 päätöstä ja jolla se antoi luvan korvata hankkeen toteuttamiseksi *Marvasa Doce* -nimisen aluksen, joka oli joutunut haaksirikkoon ennen kyseisen hankkeen toteuttamista, *Verecuatro*-nimisellä aluksella. Yhteisön tuen enimmäismäärä laskettiin 2 921 520 ecuun ja Espanjan kuningaskunnan 584 304 ecuun.
- 16 Komissio teki Martín Vázquezin hakemuksen perusteella 25.10.1996 päätöksen (jäljempänä lokakuun 1996 päätös), jolla se muutti tammikuun 1994 päätöstä. Muutokset koskivat yhtäältä espanjalais-marokkolaisen yhteisyrityksen korvaamista espanjalais-senegalilaisella yhteisyrityksellä *Astipêche Sénégal SA*:lla ja toisaalta marokkolaisen yrityksen *Spamofishin* korvaamista *Ouleymatou Ndoyella*. Näitä muutoksia perusteltiin hallinnollisilla vaikeuksilla, jotka liittyivät pääsyyn Marokon kalastusalueelle ja tarvittavien kalastuslupien saantiin. Yhteisön tuen enimmäismäärä oli edelleen vahvistettu 2 921 520 ecuun.
- 17 Komissio maksoi 27.11.1997 80 prosenttia tuen määrästä.
- 18 Syyskuussa 1998 Martín Vázquez pyysi Espanjan viranomaisten välityksellä tuen loppuosan maksamista. Hakemukseen oli liitetty ensimmäinen toimintakertomus yhteisyrityksen hankkeen osalta toteuttamasta toiminnasta 1.4.—31.12.1997.

- 19 Martín Vázquez toimitti komission pyynnöstä Espanjan viranomaisten välityksellä hankkeen toteuttamisesta lisätietoja, jotka saapuivat komissiolle 15.10. ja 17.11.1998.
- 20 Espanjan maatalous-, kalastus- ja elintarvikeministeriön merikalastusosaston kalastusalan rakenteista ja markkinoista vastaava ylijohtaja Almécija Cantón vakuutti 3.6.1999 komissiolle osoitetussa telekopiassa, että hankkeelle asetettujen tavoitteiden toteuttaminen oli näytetty riittävästi toteen ja että näin ollen hän ei ymmärtänyt, miksi komissio viivytteli tuen loppuosan maksamista sille esite-tyistä pyynnöistä huolimatta.

Oikeudenkäyntiä edeltävä vaihe

- 21 Komission pääosaston (PO) ”Kalastus” pääjohtaja Cavaco totesi 4.6.1999 Martín Vázquezille osoittamassaan kirjeessä (jäljempänä 4.6.1999 päivätty kirje), että komissiolla olevien tietojen mukaan Aziz-niminen alus, entinen Nuevo Usisa, harjoitti kalastustoimintaa Marokon vesillä, vaikka asetusten N:o 4028/86 ja N:o 1956/91 nojalla yhteisyrityksen toimialana on oltava tukipäätöksessä mainitun kolmannen maan, tässä tapauksessa Senegalin, vesien kalavarojen hyödyntäminen. Hän totesi, että komissio oli asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti päättänyt vähentää alun perin hankkeelle myönnettyä tukea. Hän ilmoitti, että vähennyksen määrä vastaisi yhteisyritykselle kyseisen aluksen osalta tarkoitetun tuen (1 138 530 ecua) ja tämän aluksen lopulliseen siirtämiseen kolmanteen maahan tarkoitetun tuen (569 265 ecua) välistä erotusta, eli 569 265 ecua ja että Martín Vázquezille maksettavan loppuosan summa on 15 039 ecua, joka vastaa alun perin myönnetyn tuen viimeisen osan

(20 prosenttia; 584 304 ecua) ja suunnitellun vähennyksen (569 265 ecua) välistä erotusta. Hän ilmoitti, että jos hän ei saa tuensaajayritykseltä 30 päivän kuluessa nimenomaista hyväksyntää esitetyle ratkaisulle, hänen on määrättävä yksikönsä jatkamaan vähentämismenettelyä.

- 22 Edellisessä kohdassa mainitun kirjeen jäljennös toimitettiin samana päivänä Almécija Cantónille.
- 23 Martín Vázquez esitti 20.7.1999 komissiolle osoittamassaan asiakirjassa kommenttinsa 4.6.1999 päiväystä kirjeestä. Se selitti, että Aziz-niminen alus oli kalastanut Marokon kalastusalueella eikä Senegalin kalastusalueella sen vuoksi, että Senegalin kalavarat eivät olleet riittäviä aluksen toiminnan kannattavuuden takaamiseksi. Se pyysi, että komission suunnittelema vähennys tukeen olisi symbolinen ottaen huomioon, että hankkeen tavoitetta oli koko ajan noudatettu. Se selitti, että Aziz-nimisen aluksen kalastusalueen muuttumista ei ollut ilmoitettu komissiolle, koska se oli arvioinut Espanjan viranomaisten antamien tietojen perusteella, ettei tällainen muutos ollut olennainen, kun alukselta ei ollut kielletty Senegalin lippua ja kun se oli edelleen toimittanut tavaraa yhteisön markkinoille.
- 24 Almécija Cantón toimitti 27.7.1999 päivätyin kirjeen yhteydessä komissiolle jäljennöksen edellisessä kohdassa mainituista Martín Vázquezin kommentteista.
- 25 Komission yksiköt ja Martín Vázquezin neuvonantaja pitivät 22.10.1999 kokouksen.

- 26 Martín Vázquezin neuvonantaja osoitti 14.12.1999 komissiolle kirjeen, jossa hän täydensi edellä 23 kohdassa mainittuun, 20.7.1999 päivättyyn asiakirjaan sisältyneitä kommentteja ja toisti kyseisessä asiakirjassa esitetyn ehdotuksen tuen määrän symbolisesta vähentämisestä.
- 27 Pääosaston ”Kalastus” yksikönpäällikkö Gascard ilmoitti 23.2.2000 päivätyllä kirjeellään Martín Vázquezin neuvonantajalle, että komission saamien tietojen tutkimus vahvisti, että Aziz-niminen alus ei kalastanut Senegalin vesillä vaan Marokon vesillä ja että näissä olosuhteissa yhteisön tukea tälle alukselle oli vähennettävä asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdan ja 4.6.1999 päivätyssä kirjeessä esitetyn mukaisesti. Hän lisäsi, että mikäli Martín Vázquez hyväksyy tuen vähentämisen ajallisessa suhteessa, komissio oli valmis hyväksymään Aziz-nimisen aluksen kalastusaluetta koskevan muutoksen taannehtivasti 12.11.1998 lähtien eli siitä lähtien, kun sille ilmoitettiin muutoksesta, ja tämän vuoksi laskemaan tuen vähennyksen määrän 569 265 ecusta 300 445 ecuun, jolloin Martín Vázquez saisi tähän suostuessaan loppusummana 283 859 ecua, joka vastaa alkuperäisen tuen loppuosan (20 prosenttia; 584 304 ecua) ja edellä mainitun vähennyksen välistä erotusta.
- 28 Martín Vázquezin neuvonantaja ilmoitti 24.3.2000 päivätyllä kirjeellään Gascardille, että Martín Vázquez oli hyväksynyt komission ehdotuksen edellisessä kohdassa tarkoitetun 283 859 ecun maksamisesta. Hän pyysi komissiota tekemään mahdollisimman pian lopullisen päätöksen tuen vähentämisestä ja edellä mainitun summan maksamisesta ja hyväksymään kalastusalueen muuttumisen.
- 29 Almécija Cantón pyysi 27.4.2000 päivätyssä kirjeessään komissiolta tietoja asian käsittelyn vaiheesta.

- 30 Komissio maksoi 4.5.2000 Martín Vázquezille 47 141 883 Espanjan pesetaa (ESP) eli noin 283 859 ecua.
- 31 Pääosaston ”Kalastus” virkamies Bruyninckx ilmoitti 5.5.2000 päivätyllä telekopiolla (jäljempänä 5.5.2000 päivätty telekopio) Martín Vázquezille, että edellisessä kohdassa tarkoitettu summa oli maksettu 4.5.2000 tämän nimellä avatulle pankkitilille.
- 32 Gascard ilmoitti 18.5.2000 päivätyllä kirjeellä (jäljempänä 18.5.2000 päivätty kirje) Martín Vázquezin neuvonantajalle saaneensa tiedon Martín Vázquezin suostumuksesta komission muotoilemaan vähentämisehdotukseen. Hän selosti kyseisen vähennyksen ja ajallisessa suhteessa sovellettavan rajoituksen perusteet. Hän ilmoitti, että tuen loppuosa oli jo maksettu tämä vähennys huomioon ottaen.

Oikeudenkäyntimenettely

- 33 Tässä yhteydessä Astipesca, SL, jolle Martín Vázquezin oikeudet ovat siirtyneet (jäljempänä erotuksetta kantaja), nosti 5.7.2000 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nyt esillä olevan kanteen. Kirjallinen käsittely päätettiin 14.3.2001.
- 34 Sen jälkeen, kun komissio oli 19.3.2001 tehnyt päätöksen C(2001) 678 lopullinen kantajalle myönnetyn tuen vähentämisestä (jäljempänä 19.3.2001 tehty päätös), kantaja toimitti 23.5.2001 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaa-

moon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan perusteella täydentävän kirjelmän, jossa se pyysi edellä mainitun päätöksen liittämistä asiakirjavihkoon kirjallisen käsittelyn päättymisen jälkeen ilmenneenä uutena tosiseikkana.

35 Komissio toimitti 15.6.2001 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon huomautuksensa tästä täydentävästä kirjelmästä.

36 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (kolmas jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn. Se pyysi prosessinjohtotoimena asianosaisia esittämään tiettyjä asiakirjoja ja vastaamaan tiettyihin kysymyksiin. Asianosaiset noudattivat kyseisiä pyyntöjä asetetuissa määräajoissa.

37 Asianosaisten suulliset lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suullisiin kysymyksiin kuultiin 8.5.2002 pidetyssä istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

38 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— ottaa kanteen tutkittavaksi

- kumoaa komission 5.5.2000 kantajan neuvonantajalle osoittaman telekopion ja 18.5.2000 osoittaman kirjeen

- velvoittaa komission korvaamaan vahingon, joka on aiheutunut tuen loppuosan maksamisen viivästymisestä ja kyseisen tuen vähentämisestä

- määrää komission tutkimaan asian uudelleen

- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

39 Kantaja vaatii 23.5.2001 päivätyssä täydentävässä kirjelmässään lisäksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ottaisi tämän kirjelmän tutkittavaksi ja antaisi kantajan laajentaa kumoamiskanteensa kohdetta 19.3.2001 tehtyyn päätökseen.

40 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- jättää kanteen tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, ja toissijaisesti hylkää sen ilmeisen perusteettomana

- velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

41 Esittämättä varsinaisia työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohtaan perustuvia oikeudenkäyntiväitteitä komissio katsoo, ettei kannetta voida ottaa tutkittavaksi. Se esittää väitteensä tueksi kaksi perustetta. Ensimmäinen peruste koskee kannekirjelmälle asetettujen muotovaatimusten noudattamatta jättämistä. Toinen perustuu siihen, etteivät 5.5.2000 päivätty telekopio ja 18.5.2000 päivätty kirje ole kannekelpoisia toimia.

Ensimmäinen peruste, jonka mukaan kannekirjelmälle asetettuja muotovaatimuksia ei ole noudatettu

42 Komissio väittää tällä ensimmäisellä perusteellaan, että kannekirjelmään liitetty valtakirja ei ole työjärjestyksen 44 artiklan 5 kohdan vaatimusten mukainen. Kyseistä valtakirjaa ei ole laadittu julkisen notaarin vahvistamalla asiakirjalla. Lisäksi valtakirjan allekirjoittajan, Santos Alaminoksen, tehtäviä ei ole täsmennetty, eikä voida tietää, oliko hänellä oikeus valtuutuksen antamiseen.

43 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa, että työjärjestyksen 44 artiklan 5 kohdan b alakohdassa edellytetään, että yksityisoikeudellisen oikeushenkilön on liitettävä kannekirjelmään ”selvitys siitä, että asianajajalle annetun valtuutuksen allekirjoittajalla on ollut siihen kelpoisuus”. Toisin kuin komissio väittää, valtuutuksen lainmukaisuus ei siis edellytä tämän määräyksen mukaan, että kyseinen valtuutus on laadittu julkisen notaarin vahvistamalla asiakirjalla. On kuitenkin tutkittava, onko esillä olevassa asiassa valtuutuksen antanut laillisesti henkilö, jolla on siihen kelpoisuus.

44 Kannekirjelmään on liitetty Santos Alaminoksen 28.6.2000 kantajan neuvonantajille antama valtuutus sekä julkisen notaarin vahvistama asiakirja, josta

ilmenee, että kyseinen henkilö on saanut kantajan hallitukselta yhtiön varatoimitusjohtajan tehtäviin liittyvät valtuudet. Edellä mainittu julkisen notaarin vahvistama asiakirja, joka on päivätty 7.9.1995, on tehty ennen kantajan rakennemuutosta toukokuussa 1999, minkä vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuim on pyytänyt kantajaa esittämään näyttöä siitä, että 28.6.2000 päivätyn valtakirjan laatimisajankohtana Santos Alaminoksella oli tähän kelpoisuus.

- 45 Kantaja esitti kyseisen pyynnön jälkeen kantajan hallituksen puheenjohtajan 11.3.2002 päivätyn todistuksen, jonka mukaan Santos Alaminos on säilyttänyt ne toimivaltuudet, jotka hänelle annettiin 7.9.1995 päivätyllä julkisen notaarin vahvistamalla asiakirjalla.
- 46 Kun näissä olosuhteissa otetaan huomioon, että komissio ei ole kirjelmässään kyseenalaistanut sitä, että Santos Alaminoksen toimivaltuudet kantajan varatoimitusjohtajana kattavat oikeuden antaa oikeudenkäyntivaltuutuksen, on katsottava, että valtuutuksen kantajan neuvonantajille on antanut lainmukaisesti kantajan edustaja, jolla on tähän työjärjestyksen 44 artiklan 5 kohdan b alakohdan vaatimuksen mukaisesti kelpoisuus.
- 47 Ensimmäinen tutkimatta jättämistä koskeva peruste on näin ollen hylättävä.

Toinen peruste, jonka mukaan 5.5.2000 päivätty telekopio ja 18.5.2000 päivätty kirje eivät ole kannekelpoisia toimia

- 48 Toisen perusteen yhteydessä komissio väittää, että 5.5.2000 päivätty telekopio ja 18.5.2000 päivätty kirje eivät ole EY 230 artiklassa tarkoitettuja kannekelpoisia

toimia. Komission mukaan kummallakaan asiakirjalla ei ole sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi ja ehdottomasti. Ainoa toimenpide, jolla voisi olla oikeusvaikutuksia tässä asiassa, on komission 4.5.2000 antama maksumääräys. Tämän maksumääräyksen oikeusvaikutuksia ei kuitenkaan voida pitää sitovina.

49 Komissio on 5.5.2000 päivätyllä telekopiolla ainoastaan ilmoittanut kantajalle edellisenä päivänä määräämistään maksusta. Kyseisen telekopion on lisäksi allekirjoittanut yksikönpäällikköä alempi virkamies, mikä selittää sen, ettei se sisällä mitään viitteitä siitä, että sitä voitaisiin pitää lopullisena päätöksenä. Lisäksi maksu, josta kantajalle on ilmoitettu tällä telekopiolla, on komission mielestä kiistaton etu kantajalle, eikä sen näin ollen voida katsoa vaikuttaneen sen oikeusasemaan.

50 Komissio väittää, että toisin kuin EY 230 artiklaan perustuvan kanteen tutkitavaksi ottaminen edellyttää, kantaja ei ole ollut 18.5.2000 päivätyyn kirjeen adressaatti, vaan se on osoitettu kantajan neuvonantajille. Kyseisellä kirjeellä ei myöskään ole minkäänlaisia sitovia ja ehdottomia oikeusvaikutuksia. Komissio on siinä pelkästään ottanut huomioon sopimuksen, johon kantaja ja se itse olivat päässeet tuen vähentämisestä, ja vahvistanut tämän tuen loppuosan maksamisen kyseisen sopimuksen mukaisesti. Edellä mainitulla kirjeellä on siis puhtaasti informatiivinen merkitys. Se ei sisällä mitään tietoa, jonka perusteella sen voitaisiin katsoa sisältävän lopullisen vähentämispäätöksen.

51 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että ratkaistaessa, ovatko 5.5.2000 päivätty telekopio ja 18.5.2000 päivätty kirje EY 230 artiklassa tarkoitettuja kannekelpoisia toimia, on tutkittava niiden sisältöä, sillä toteutetun toimen tai päätöksen muodolla ei periaatteessa ole merkitystä, kun kyse on siitä, voiko se olla kumoamiskanteen kohteena (ks. mm. asia 60/81, IBM v. komissio, tuomio 11.11.1981, Kok. 1981, s. 2639, Kok. Ep. VI, s. 231, 9 kohta).

- 52 Tämän jälkeen on huomattava, että 5.5.2000 päivätty telekopio ja 18.5.2000 päivätty kirje, kun niitä tarkastellaan yhdessä ja kun ne luetaan komission 4.5.2000 antaman maksumääräyksen yhteydessä, ovat vähentäneet yhteisön tukea, joka on alun perin myönnetty kantajalle heinäkuun 1993 päätöksellä, sellaisena kuin sitä on muutettu tammikuun 1994 ja lokakuun 1996 päätöksillä. Se, että 5.5.2000 päivätyn telekopion olisi allekirjoittanut yksikönpäällikköä alempi virkamies, vaikka se pitäisi paikkansakin, ei muuta mitenkään edellä esitettyä analyysiä.
- 53 Sikäli kuin ne estävät näin kantajaa saamasta alun perin myönnettyä tukea kokonaisuudessaan, ilman että asianomaisella jäsenvaltiolle olisi tältä osin omaa harkintavaltaa, 5.5.2000 päivätty telekopio ja 18.5.2000 päivätty kirje ilmentävät kantajaan nähden sellaisen yksittäistapauksessa tehdyn päätöksen olemassaoloa, jolla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen sen oikeusasemaa selvästi (edellä 51 kohdassa mainittu asia IBM v. komissio, tuomion 9 kohta; asia C-291/89, Interhotel v. komissio, tuomio 7.5.1991, Kok. 1991, s. I-2257, 12 ja 13 kohta; asia C-304/89, Oliveira v. komissio, tuomio 7.5.1991, Kok. 1991, s. I-2283, 12 ja 13 kohta ja asia C-189/90, Cipeke v. komissio, tuomio 4.6.1992, Kok. 1992, s. I-3573, 11 ja 12 kohta). Se, että 18.5.2000 päivätty kirje on osoitettu kantajan neuvonantajalle, ei tältä osin muuta toteamusta, jonka mukaan kantaja on edellä mainitun päätöksen adressaatti.
- 54 Toinen tutkimatta jättämistä koskeva peruste on näin ollen hylättävä.
- 55 Näiden kahden tutkimatta jättämistä koskevan perusteen tarkastelun päätteeksi on vielä korostettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa antaa yhteisön toimielimille määräyksiä (ks. mm. asia C-5/93 P, DSM v. komissio, tuomio 8.7.1999, Kok. 1999, s. I-4695, 36 kohta ja asia T-145/98, ADT Projekt v. komissio, tuomio 24.2.2000, Kok. 2000, s. II-387, 83 kohta). Näin ollen vaatimus siitä, että komissio määrättäisiin tutkimaan kantajan asia uudelleen, on jätettävä tutkimatta.

56 Edellisessä kohdassa todetulla varauksella kanne on otettava tutkittavaksi.

Oikeudellinen arviointi

1. *Kumoamisvaatimus*

Vaatimus 5.5.2000 päivätyn telekopion ja 18.5.2000 päivätyn kirjeen kumoamisesta

57 Kantaja perustaa 5.5.2000 päivättyä telekopiota ja 18.5.2000 päivättyä kirjettä koskevan kumoamisvaatimuksensa kahteen kanneperusteeseen. Ensimmäinen kanneperuste koskee asetuksen N:o 4028/86 44 ja 47 artiklan sekä asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan rikkomista. Toinen kanneperuste koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 4028/86 44 ja 47 artiklan sekä asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan rikkomista

58 Ensimmäinen kanneperuste jakaantuu kolmeen osaan. Ensimmäisessä osassa kantaja väittää, että vähentämispäätös on tehty asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan vastaisesti. Toisessa osassa se väittää, että 4.6.1999 päivätty kirje sisältää lainvastaisen, tuen keskeyttämistä koskevan päätöksen, koska päätöstä ei ole tehty asetuksen N:o 4028/86 44 ja 47 artiklan ja asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan

säännösten mukaisesti. Kolmannessa osassa kantaja väittää, että komissio on asetuksen N:o 4028/86 44 ja 47 artiklan vastaisesti vähentänyt tukea saattamatta asiaa tätä ennen pysyvän kalatalouden rakennekomitean käsiteltäväksi tai tekemättä komission jäsenten kollegiossa nimenomaista päätöstä, jolla komission kalastusasioista vastaavalle jäsenelle olisi annettu valtuutus.

- 59 Istunnossa kantaja kuitenkin ilmoitti luopuvansa ehdoitta tutkitun kanneperusteen kolmannelta osasta, minkä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin merkitsi pöytäkirjaan. Näin ollen on tarkasteltava tämän kanneperusteen kahta ensimmäistä osaa.

— Ensimmäinen osa

- 60 Ensimmäisessä osassa kantaja väittää, että komissio on rikkonut asetuksen N:o 1116/88 7 artiklaa. Komissio ei ole ennen tuen vähentämistä koskevan menettelyn aloittamista ilmoittanut tästä Espanjan viranomaisille ja tuensajayritykselle.
- 61 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täsmentää aluksi, että vaikka kuten komissio korostaa vastauskirjelmässään, asetuksen (ETY) N:o 2052/88 soveltamisesta kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen osalta 20 päivänä heinäkuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2080/93 (EYVL L 193, s. 1) 9 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että asetus N:o 4028/86 ja sen yksityiskohtaiset soveltamissäännökset, kuten asetuksen N:o 1116/88 säännökset, on kumottu 1.1.1994, asetuksen N:o 2080/93 9 artiklan

1 kohdan toisen alakohdan ensimmäisestä luetelmakohdasta kuitenkin ilmenee, että asetusta N:o 4028/86 ja sen yksityiskohtaisia soveltamissäännöksiä sovelletaan edelleen ennen 1.1.1994 tehtyihin tukihakemuksiin. Nyt esillä olevassa asiassa tukihakemus on tehty 30.4.1992 (ks. edellä 13 kohta). Näin ollen komission väite, jonka mukaan asetusta N:o 1116/88 ei voitaisi soveltaa tässä asiassa, on hylättävä.

62 Tämän täsmennyksen jälkeen on muistutettava, että asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan mukaan komission on ennen "asetuksen — — N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdassa säädetyn" vähentämismenettelyn aloittamista "ilmoitettava tästä jäsenvaltiolle, jonka alueella hanke on tarkoitus toteuttaa, jotta tämä jäsenvaltio ottaa asiaan kantaa", "kuultava todisteiden toimittamisesta vastaavaa toimivaltaista viranomaista" ja "kehotettava tuen saajaa tai saajia ilmoittamaan viranomaisen tai laitoksen välityksellä syyt, joiden vuoksi vahvistettuja edellytyksiä ei ole noudatettu" (ks. edellä 8 kohta). Asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdassa viitataan "47 artiklassa säädettyyn menettelyyn" (ks. edellä 5 kohta). Saman asetuksen 47 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "viitattaessa tässä artiklassa säädettyyn menettelyyn pysyvä kalatalouden rakennekomitea käsittelee asian puheenjohtajan saatettua asian sen käsiteltäväksi joko omasta aloitteestaan taikka jäsenvaltion edustajan pyynnöstä" (ks. edellä 6 kohta). Saman artiklan 2 kohdassa säädetään, että "komission edustaja tekee esityksen toteutettavista toimenpiteistä", josta "komitea antaa lausuntonsa määrääjässä, jonka puheenjohtaja voi vahvistaa asian kiireellisyysden mukaisesti" (ks. edellä 6 kohta).

63 Edellisessä kohdassa esitetystä ilmenee, että asetuksen N:o 1116/88 7 artiklassa tarkoitettu menettely vastaa menettelyä, jossa pysyvän kalatalouden rakennekomitean puheenjohtaja saattaa asian komitean käsiteltäväksi, jotta se antaisi lausunnon komission ehdottamista toimenpiteistä. Tämän artiklan noudattaminen edellyttää siis sitä, että komissio täyttää siinä asetetut velvoitteet ennen kuin asia saatetaan kyseisen komitean käsiteltäväksi.

64 Kantajan kirjelmistä ilmenee, että sen arvostelu kohdistuu esillä olevassa asiassa siihen, että komissio ei ole vastoin asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan ensimmäi-

sessä ja kolmannessa luetelmakohdassa edellytettyä ilmoittanut kyseiselle jäsenvaltiolle, tässä tapauksessa Espanjan kuningaskunnalle, aikomuksestaan aloittaa vähentämismenettely, eikä kehottanut kantajaa ennen kyseisen menettelyn aloittamista selittämään Espanjan viranomaisten välityksellä niitä syitä, joiden vuoksi se ei ole täyttänyt myöntämispäätöksessä asetettuja edellytyksiä. Kantaja ei sen sijaan kiistä sitä, että komissio on ennen asetuksen N:o 1116/88 7 artiklassa tarkoitetun vähentämismenettelyn aloittamista kuullut tämän artiklan toisessa luetelmakohdassa asetetun vaatimuksen mukaisesti todisteiden toimittamisesta vastaavaa toimivaltaista viranomaista.

- 65 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on otettava kantaa siihen, ovatko kantajan väitteet siitä, että komissio ei ole noudattanut asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan ensimmäisessä ja kolmannessa luetelmakohdassa säädettyjä velvoitteita, perusteltuja.
- 66 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa 4.6.1999 päivätyn kirjeen (ks. edellä 21 kohta) lukemisen perusteella, että komissio on niiden tietojen vuoksi, jotka viittasivat Aziz-nimisen aluksen kalastukseen Marokon vesillä eikä Senegalin vesillä, kuten oli tarkoitus, ilmoittanut kantajalle, että se on päättänyt vähentää asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti alun perin hankkeeseen myönnettyä tukea ja että tämän vähennyksen määrä on 569 265 ecua. Kantajalle on kerrottu, että jollei se nimenomaisesti suostu ehdotettuun ratkaisuun 30 päivän kuluessa, komissio jatkaa vähentämismenettelyä. Almécija Cantónille on osoitettu jäljennös tästä kirjeestä (ks. edellä 22 kohta) hänen toimiessaan Espanjan maatalous-, kalastus- ja elintarvikeminstriön merikalastusosastolla.
- 67 Kantaja osoitti 20.7.1999 komissiolle asiakirjan, joka sisälsi sen 4.6.1999 päätystä kirjeestä esittämät kommentit, joissa se on esittänyt, miksi Aziz-niminen alus oli kalastanut Marokon vesillä eikä Senegalin vesillä ja miksi se ei ollut

pitänyt tarpeellisenä ilmoittaa kalastusalueen muutoksesta komissiolle (ks. edellä 23 kohta). Myös Almécija Cantón toimitti 27.7.1999 päivätyyn kirjeen yhteydessä komissiolle jäljennöksen edellä mainituista kommentteista (ks. edellä 24 kohta).

- 68 Kahdessa edellisessä kohdassa esitettyjen tietojen valossa on korostettava, että vaikka komissio tosin viittaa 4.6.1999 päivätyssä kirjeessään ”vireillä olevaan vähentämismenettelyyn”, kuten kantaja kirjelmässään huomauttaa, kantaja ei kuitenkaan kiistä sitä, että kyseisen kirjeen lähettäminen Almécija Cantónille ja sille itselleen sekä sen tästä kirjeestä esittämien kommenttien tiedoksi anto komissiolle 20. ja 27.7.1999 ovat tapahtuneet ennen asian saattamista pysyvän kalatalouden rakennekomitean käsiteltäväksi.
- 69 Kantaja ei kiistä myöskään sitä, että asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettu ”jäsenvaltion, jonka alueella hanke on tarkoitus toteuttaa”, viranomaisen henkilöityi tässä asiassa Almécija Cantóniin, joka on Espanjan maatalous-, kalastus- ja elintarvikeministeriön kalastusalan rakenteista ja markkinoista vastaava korkea virkamies. Koska Almécija Cantón ei ollut osoittanut komissiolle omia näkemyksiään 4.6.1999 päivätyssä kirjeessä, on lisäksi katsottava, että hän on ottanut asiaan kantaa asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettulla tavalla yhtymällä kantajan 20.7.1999 päivätyssä asiakirjassa esittämiin kommentteihin, jotka Almécija Cantón oli osoittanut komissiolle 27.7.1999 päivätyyn kirjeensä yhteydessä.
- 70 Edellä esitetystä (ks. 66—69 kohta) ilmenee, että ennen kuin pysyvän kalatalouden rakennekomitean puheenjohtaja saattoi asian komitean käsiteltäväksi komissio oli ilmoittanut Espanjan viranomaisille aikomuksestaan vähentää tukea asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja komissio oli kehoittanut kantajaa selittämään, miksi tuen myöntämispäätöksessä asetettuja edellytyksiä ei ollut noudatettu, minkä kantaja teki 20.7.1999 päivätyssä asiakirjassa, joka sisälsi sen kommentit 4.6.1999 päivätyssä kirjeessä ja joka oli toimitettu

komissiolle 20. ja 27.7.1999. Kun näissä olosuhteissa otetaan huomioon, ettei asiassa ole kyseenalaistettu sitä, etteikö komissio olisi noudattanut asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan toisessa luetelmakohdassa asetettua velvoitetta (ks. edellä 64 kohta), on katsottava, että komissio on täyttänyt sille kyseisessä artiklassa asetetut eri velvoitteet ennen siinä tarkoitettua vähentämismenettelyn aloittamista.

- 71 Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

— Toinen osa

- 72 Toisessa osassa kantaja väittää, että 4.6.1999 päivätty kirje sisältää asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun, tuen maksamisen keskeyttämistä koskevan implisiittisen päätöksen. Päätös keskeyttää tuen maksaminen olisi kantajan mukaan pitänyt tehdä asetuksen N:o 4028/86 44 ja 47 artiklan ja asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan mukaisesti (asia C-359/98 P, Ca'Pasta v. komissio, tuomio 25.5.2000, Kok. 2000, s. I-3977, 26—36 kohta).
- 73 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että komissio on 4.6.1999 päivätyllä kirjeellä ilmoittanut kantajalle, että se aikoi käytettävissään olevien, Aziz-nimisen aluksen toimintaa koskevien tietojen perusteella vähentää alkupe-
räisen tuen määrää asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Kyseisestä kirjeestä ilmenee lisäksi, että ilmoitettuaan tästä aikomuksestaan komissio oli päättänyt jäädyttää kantajan syyskuussa 1998 pyytämän tuen loppuosan maksamisen, kunnes kantaja hyväksyisi kirjeeseen sisältyneen ehdotuksen tuen määrän vähentämisestä. Tästä seuraa, että 4.6.1999 päivätyssä kirjeessä on paitsi ilmoitettu suunnitellusta vähennyksestä, se on myös johtanut tuen loppuosan maksamisen keskeyttämiseen. Sen on siis tulkittava sisältävän tuen maksamisen keskeyttämistä koskevan päätöksen (edellisessä kohdassa mainittu asia Ca'Pasta v. komissio, tuomion 29—32 kohta).

74 Vaikka oletettaisiinkin, että 4.6.1999 päivättyyn kirjeeseen sisältynyt keskeyttämisspätös olisi tehty asetuksen N:o 4028/86 44 ja 47 artiklan ja asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan vastaisesti, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuitenkin korostaa, että tuen maksamisen keskeyttämisestä tehdyn päätöksen väitetty lainvastaisuus ei vaikuta esillä olevassa kumoamiskanteessa tarkoitettuihin telekopioon ja kirjeeseen sisältyneen vähentämispäätöksen lainmukaisuuteen, sillä tämä on edellä mainittuun tuen keskeyttämisestä koskevaan päätökseen nähden itsenäinen päätös.

75 On huomattava, että esillä olevan kanneperusteen ensimmäisen osan tarkastelussa on hylätty kantajan väite, jonka mukaan edellä mainittu vähentämispätös olisi tehty asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan vastaisesti, ja että kantaja on istunnossa luopunut kyseisen kanneperusteen kolmannelta osasta, joka koski tämän päätöksen tekemistä asetuksen N:o 4028/86 44 ja 47 artiklan vastaisesti.

76 Tästä seuraa, että kanneperusteen toinen osa on hylättävä. Ensimmäinen kanneperuste on näin ollen kokonaisuudessaan hylättävä.

Toinen kanneperuste, joka koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista

77 Toisessa kanneperusteessaan kantaja väittää, että komission päättämä vähennys merkitsee suhteetonta seuraamusta.

78 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 5 artiklan kolmannessa kohdassa vahvistetun suhteelli-

suusperiaatteen mukaan yhteisöjen toimielinten säädöksillä, päätöksillä ja muilla toimenpiteillä ei saa ylittää niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista tavoitellun päämäärän toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaa (ks. mm. asia 15/83, *Denkavit Nederland*, tuomio 17.5.1984, Kok. 1984, s. 2171, 25 kohta ja asia T-260/94, *Air Inter v. komissio*, tuomio 19.6.1997, Kok. 1997, s. II-997, 144 kohta).

- 79 On myös huomattava, että kun on kyse monitahoisen taloudellisen tilanteen arvioimisesta, kuten kalastuspolitiikan osalta on asianlaita, yhteisöjen toimieli- millä on laaja harkintavalta (asia C-179/95, *Espanja v. neuvosto*, tuomio 5.10.1999, Kok. 1999, s. I-6475, 29 kohta ja asia C-120/99, *Italia v. neuvosto*, tuomio 25.10.2001, Kok. 2001, s. I-7997, 44 kohta). Valvoessaan tällaisen toi- mivallan käytön laillisuutta tuomioistuimen on tutkittava ainoastaan, onko tätä toimivaltaa käytettäessä tehty ilmeistä virhettä, onko harkintavaltaa käytetty väärin tai onko toimieliin selvästi ylittänyt harkintavaltansa rajat (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-296/93 ja C-307/93, *Ranska ja Irlanti v. komissio*, tuomio 29.2.1996, Kok. 1996, s. I-795, 31 kohta).
- 80 Nyt esillä olevassa asiassa on korostettava, että asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaan komissio voi päättää tuen vähentämisestä, ”jos hanketta ei ole pantu täytäntöön ilmoitetulla tavalla”.
- 81 Asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, että kantaja, jolla oli hallinnollisia vaikeuksia päästä Marokon kalastusalueelle ja saada tarvittavat luvat, sai pyynnöstään aikaan sen, että tuetun hankkeen kohteena alun perin heinäkuun 1993 päätöksen nojalla ollut espanjalais-marokkolainen yhteisyritys korvattiin lokakuun 1996 päätöksellä espanjalais-senegalilaisella yhteisyrityksellä. Tämän seurauksena hankkeen asianmukainen täytäntöönpano edellytti lokakuun 1996 päätöksellä tehdyn muutoksen ja sovellettavan lainsäädännön nojalla (ks. edellä 2 ja 12 kohta), että hankkeeseen kuuluvat alukset hyödyntävät Senegalin vesien kalavarjoja ja mahdollisesti lisäävät näiden kalavarojen arvoa.

- 82 Kantaja ei kuitenkaan kiistä sitä, että lokakuun 1996 päätöksen jälkeen *Aziz*-niminen alus, joka on yksi kolmesta hankkeeseen kuuluvasta aluksesta, harjoitti kalastustoimintaa Marokon vesillä ilman, että tästä olisi etukäteen ilmoitettu komissiolle. On siis todettava, että hanketta ei toteutettu ilmoitetulla tavalla, mikä oikeutti komission vähentämään tukea asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan nojalla.
- 83 Seuraavaksi on tutkittava kantajan esittämät väitteet, joilla se pyrkii osoittamaan, että esillä olevassa asiassa päätetty vähentäminen olisi suhteeton toimenpide.
- 84 Kantaja arvostelee ensinnäkin komissiota siitä, ettei se ole ottanut huomioon säännösten rikkomisen lyhyttä kestoja.
- 85 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa kuitenkin, että 18.5.2000 päiväystä kirjeestä ilmenee, että komissio on tuen vähentämisessä ottanut huomioon sen, että *Aziz*-nimisen aluksen kalastusalueen muuttuminen oli ilmoitettu sille marraskuussa 1998, ja se on näin ollen ottanut huomioon ainoastaan huhtikuun 1997, jolloin lokakuun 1996 päätöksessä tarkoitettu yhteisyritys aloitti toimintansa, ja lokakuun 1998, sillä edellä mainitun ilmoituksen jälkeistä aikaa ei ole otettu huomioon, välisen ajanjakson. Toisin kuin kantaja väittää, komission päättämä vähennys on näin ollen oikeassa suhteessa sen katsomaan säännösten rikkomiseen nähden.
- 86 Kantajan mukaan komissio ei ole ottanut huomioon vähennyksen ajallisessa rajoittamisessa huhtikuun ja syyskuun 1997 välistä viittä kuukautta, joiden aikana *Aziz*-niminen alus oli ”jumissa Senegalissa” eikä kalastanut Marokossa (kannekirjelmän 62 kohta).

- 87 On kuitenkin todettava, ettei kantaja väitä, että Aziz-niminen alus olisi edellisessä kohdassa tarkoitettujen viiden kuukauden aikana harjoittanut toimintaa Senegalin kalastusalueella. Päinvastoin kantaja vahvistaa kannekirjelmässään (82 kohta), että kyseinen alus ”ei soveltunut kalastamaan Senegalin vesillä, koska lajia, jonka pyyntiin se oli erikoistunut, ei ollut tämän maan vesillä”. Komissio on siis voinut laillisesti katsoa, että Aziz-niminen alus ei ollut edellä mainittuna ajanjaksona hyödyntänyt Senegalin vesien kalavaroja, toisin kuin lokakuun 1996 päätöksen ja sovellettavan lainsäädännön noudattaminen edellytti (ks. edellä 2 ja 12 kohta). Tästä seuraa, että komissio on perustellusti jättänyt huomiotta huh-tikuun ja syyskuun 1997 väliset viisi kuukautta Aziz-nimisen aluksen toimintakautena Senegalin kalastusalueella.
- 88 Toiseksi kantaja väittää, että komissio ei ole ottanut huomioon sitä, että säännösten rikkominen ei ole ollut vakavaa. Velvollisuus kalastaa tuen myöntämispäätöksessä tarkoitettun kolmannen maan vesillä on sen mielestä toisarvoista, minkä vuoksi tämän velvollisuuden laiminlyöntiä ei voida pitää vakavana säännösten rikkomisena.
- 89 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täsmentää ensinnäkin, että kuten 18.5.2000 päiväystä kirjeestä, luettuna yhdessä 4.6.1999 päivätyn kirjeen kanssa, ilmenee, komission päättämä vähennys on koskenut yksinomaan sitä tuen osaa, joka voidaan yhdistää riidanalaisen kalastusalueen muutoksen kohteena olevaan Aziz-nimiseen alukseen.
- 90 Tämän täsmennyksen jälkeen on muistettava, että asetuksen N:o 4028/86 21 a artiklassa, jossa määritellään asetuksessa tarkoitettu yhteisyritys, säädetään, että yhteisyrityksen tarkoituksena on ensisijaisesti yhteisön markkinoille suuntautuvien toimitusten näkökulmasta hyödyntää yhteisyrityksen perustamisessa tarkoitettun kolmannen maan suvereniteettiin ja/tai lainkäyttövaltaan kuuluvien vesien kalavaroja ja mahdollisesti lisätä näiden kalavarojen arvoa (ks. edellä 2 kohta).

- 91 Edellisessä kohdassa esitettyjen seikkojen vuoksi on kiistatonta, että se, että yhteisyrityksen perustamiseen kuuluvat alukset hyödyntävät sen kolmannen maan kalastusalueita, josta hankkeen yhteisöstä olevan laivanvarustajan yhtiökumppani on lähtöisin, on olennainen osa hankkeen toteuttamista, toisin kuin kantaja väittää. Kuten komissio kirjelmässään perustellusti korostaa, se, että velvollisuutta kalastaa hankkeen mukaisen kolmannen maan vesillä noudatetaan, on välttämätön edellytys yhteisön ja kolmansien maiden välisten kansainvälisten suhteiden hyvälle hallinnolle ja vakaudelle kalastuspolitiikassa, ja tätä tavoitetta korostetaan sekä asetuksen N:o 4028/86 muuttaneen asetuksen N:o 3944/90 13. perustelukappaleessa että asetuksen N:o 1956/91 kolmannessa perustelukappaleessa.
- 92 Juuri tästä syystä asetuksessa N:o 1956/91 edellytetään, että komissiolle toimitetaan täsmällisiä tietoja hankkeeseen kuuluvien alusten toiminta-alueista tuen myöntämisaikana, myönnetyn tuen ensimmäistä osaa ja loppuosaa koskevien maksupyyntöjen yhteydessä ja yhteisyrityksen toimintakertomuksissa (kyseisen asetuksen liitteet I-IV). Tästä syystä myös asetuksen N:o 1951/91 liitteessä I olevassa B osassa komissio kiinnittää yhteisön taloudellisen tuen hakijoiden huomiota erityisesti siihen, että tällaisen tuen myöntäminen edellyttää muun muassa sitä, että yhteisyrityksen tarkoituksena on hyödyntää kyseisen kolmannen maan vesien kalavaroja ja mahdollisesti lisätä näiden kalavarojen arvoa (ks. edellä 12 kohta).
- 93 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tuenhakijoilla ja -saajilla on tiedonanto- ja lojalisuusvelvollisuus, minkä vuoksi niiden on varmistettava, että ne toimittavat komissiolle luotettavia tietoja, jotka eivät ole omiaan johtamaan komissiota harhaan; muuten käyttöön otettu valvonta- ja todistejärjestelmä, jonka avulla voidaan tarkistaa, ovatko tuen myöntämisedellytykset täyttyneet, ei voi toimia asianmukaisesti (asia T-216/96, *Conserve Italia v. komissio*, tuomio 12.10.1999, Kok. 1999, s. II-3139, 71 kohta). Äskettäin yhteisöjen tuomioistuin on korostanut, miten tärkeää tämän velvollisuuden noudattaminen on ”yhteisön varojen

tarkoituksenmukaista käyttöä koskevan valvontajärjestelmän asianmukaiselle toiminnalle” (asia C-500/99 P, Conserve Italia v. komissio, tuomio 24.1.2002, Kok. 2002, s. I-867, 100 kohta). Mikäli komissiolle ei anneta luotettavia tietoja, hankkeet, jotka eivät täytä asetettuja edellytyksiä, voisivat saada tukea (em. asia Conserve Italia v. komissio, tuomio 12.10.1999, 71 kohta).

- 94 Nyt esillä olevassa asiassa kantaja ei kiistä sitä, että se on ilmoittamatta etukäteen komissiolle siirtänyt Aziz-nimisen aluksensa toiminnan Senegalin kalastusalueelta, jota sen piti hyödyntää lokakuun 1996 päätöksen nojalla, luettuna yhdessä sovellettavan lainsäädännön kanssa, Marokon kalastusalueelle. Näin tehdessään kantaja on laiminlyönyt olennaisen velvollisuuden kyseisen hankkeen toteuttamisessa (ks. edellä 91 ja 92 kohta).
- 95 Kuten komissio huomauttaa kirjelmässään, asiakirja-aineistosta ilmenee lisäksi, että kantaja on syyskuussa 1998 osoittanut komissiolle Espanjan viranomaisten välityksellä tuen loppuosaa koskevan maksupyynnön, jossa se vakuuttaa kunnian ja omantunnon kautta, että kolme alusta toimivat Senegalin vesillä, sekä ajanjakson 1.4.—31.12.1997 kattavan ensimmäisen toimintakertomuksen, jossa todetaan, että kolme alusta toimivat Senegalin kalastusalueella ja että niiden toiminta täytti kaikki vaatimukset.
- 96 Aziz-nimisen aluksen osalta nämä tiedot olivat kuitenkin valheellisia. Lokakuussa 1998 annettussa tiedotteessa, jonka Espanjan viranomaiset osoittivat 12.11.1998 komissiolle tämän Aziz-nimisestä aluksesta annetuilla epätasällisillä tiedoilla perustellun lisätietoja koskevan pyynnön perusteella, kantaja vakuutti, että yritettyään turhaan toimia Senegalin vesillä Aziz-niminen alus oli Marokon viranomaisilta kesäkuussa 1997 saadun kalastusluvan perusteella siirtänyt toimintansa Marokon vesille. Kirjallisen käsittelyn aikana kantaja ilmoitti, että Aziz-nimisen aluksen soveltumattomuus kalastukseen Senegalin vesillä oli saanut sen siirtämään tämän aluksen toiminnan Marokon vesille edellisessä kohdassa mainitun toimintakertomuksen kattaman ajanjakson kuluessa.

- 97 On siis todettava, että kantaja on ensimmäisessä toimintakertomuksessaan kunnian ja omantunnon kautta antamallaan vakuutuksella salannut komissiolta Aziz-nimisen aluksen todellisen toiminnan. Näin tehdessään kantaja on laiminlyönyt tiedonanto- ja lojaalisuusvelvollisuutensa komissioon nähden (ks. edellä 93 kohta).
- 98 Edellä 90—97 kohdassa esitettyä analyysiä ei muuta se kantajan esiin tuoma seikka, että komissio oli aikaisemmin hyväksynyt lokakuun 1996 päätöksessään kalastusalueen muuttumisen sillä perusteella, että tällainen muutos ei muuttanut yhteisyrityksen hankkeen rakenteellista tavoitetta, eikä myöskään se niin ikään kantajan esiin tuoma seikka, että komissio oli tämän jälkeen hyväksynyt *Aziz*-nimisen aluksen kalastusalueen muuttumisen ilman, että komissio olisi pitänyt tarpeellisena muuttaa alkuperäistä myöntämispäätöstä.
- 99 Kantaja väittää vastauskirjelmässään, että *Aziz*-nimisen aluksen kalastusalueen muuttumista ei ilmoitettu etukäteen komissiolle, koska Espanjan viranomaiset, joiden välityksellä kantajalla oli säännösten nojalla velvollisuus ottaa komissioon yhteyttä, eivät katsoneet tätä tiedonantoa tarpeelliseksi ja ilmoittivat kantajalle, että se saattoi siirtää *Aziz*-nimisen aluksen toiminnan Marokon kalastusalueelle komission arvostelua pelkäämättä.
- 100 Tarvitsematta lausua näiden kantajan vastauskirjelmässä esitettyjen väitteiden tutkittavaksi ottamisesta työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan perusteella, on ensinnäkin todettava, että niitä ei ole näytetty millään tavoin toteen.
- 101 Vaikka näiden väitteiden katsottaisiinkin pitävän paikkansa, on tämän jälkeen korostettava, että yhteisön taloudellisen tuen saajan on tuetun hankkeen asian-

mukaisesta täytäntöönpanosta vastaavana toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, jotta komissio saa ajoissa tietää suunnitelluista muutoksista hankkeen täytäntöönpanossa. Yhdenkään sovellettavan säännöksen perusteella ei voida katsoa, että tuensaajan olisi kiellettyä ilmoittamasta suoraan komissiolle muutoksesta, joka voi muuttaa hankkeen toteuttamisen olennaista edellytystä, etenkin silloin, jos kansalliset viranomaiset eivät tätä tee. Tästä seuraa, että kantaja ei voi puolustautua Espanjan viranomaisten passiivisuudella perustellakseen sitä, ettei Aziz-nimisen aluksen kalastusalueen muuttumista ilmoitettu etukäteen komissiolle.

- 102 Edellä 99 kohdassa esitetyt kantajan väitteet eivät muuta toteamusta, jonka mukaan kantaja on sekä tuen loppuosaa koskevassa maksupyynnössään että tähän pyyntöön liitetystä ensimmäisessä toimintakertomuksessa vakuuttanut komissiolle kunnian ja omantunnon kautta, että Aziz-niminen alus kalasti Senegalin vesillä, vaikka tämä ei pitänyt paikkaansa.
- 103 Edellä esitetystä analyysistä (90—102 kohta) ilmenee, että kantaja on ilmoittamatta etukäteen komissiolle siirtänyt Aziz-nimisen aluksen toiminnan lokakuun 1996 päätöksessä mainitulta Senegalin kalastusalueelta Marokon kalastusalueelle ja että se on salannut tämän kalastusalueen muuttumisen komissiolta tuen loppuosaa koskevassa maksupyynnössään ja tähän pyyntöön liitetystä ensimmäisessä toimintakertomuksessa. Näin tehdessään kantaja on laiminlyönyt vakavasti yhteisön taloudellisia tukia kalastusalalla koskevan järjestelmän toiminnan kannalta olennaisia velvollisuuksia. Kantajan väite siitä, että esillä olevassa asiassa säännösten rikkominen ei olisi vakavaa, on näin ollen hylättävä.
- 104 Kolmanneksi kantaja väittää, että komissio ei ole ottanut huomioon sitä, ettei kantaja ole syyllistynyt vakavaan virheeseen tai laiminlyöntiin. Kantaja korostaa Aziz-nimisen aluksen kohtaamia vaikeuksia Senegalin vesillä ja väittää, että kalastusalueen vaihtaminen oli elintärkeää tämän aluksen toiminnalle ja kan-

nattavuudelle. Se, että yhteisyrityksen kaksi muuta alusta jatkoivat kalastusta Senegalin vesillä, osoittaa kantajan mukaan, että kyseisessä muutoksessa oli kyse ylivoimaisesta esteestä. Vastauskirjelmässään kantaja on toimittanut teknisen selvityksen, jonka mukaan Aziz-nimisen aluksen toiminta Senegalin kalastusalueella oli kannattamatonta.

- 105 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kuitenkin, että vaikka kantajan selitykset Aziz-nimisen aluksen kohtaamista teknisistä vaikeuksista Senegalin kalastusalueella oletettaisiin paikkansapitäviksi, niiden perusteella ei mitenkään voida muuttaa edellä 90—102 kohdassa tehtyä analyysiä, jonka mukaan kantaja on muuttanut riidanalaista kalastusaluetta ilman, että tästä olisi ilmoitettu etukäteen komissiolle, ja muuttanut siten komission tietämättä tuen myöntämisen olennaista edellytystä, ja että se on kunnian ja omantunnon kautta antamastaan vakuutuksesta huolimatta salannut tämän muutoksen pyynnössä ja niissä tiedoissa, jotka se osoitti komissiolle syyskuussa 1998 tuen loppuosan maksamista varten.
- 106 Neljänneksi kantaja väittää, ettei se ole rikastunut petoksella, joka liittyy komission paljastamaan laiminlyöntiin.
- 107 Vaikka katsottaisiinkin, että tämä väite pitää paikkansa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdan mukaan komissiolle annettu oikeus vähentää tukea vastaa täysin objektiivisia edellytyksiä, kuten sitä, ettei hanketta ole toteutettu ilmoitetulla tavalla, niin kuin tässä asiassa. Tämän toimivallan käyttö ei edellytä, että tuensaajan todettaisiin rikastuneen lainvastaisesti. Kantajan väitteen perusteella ei myöskään voida sivuuttaa todettujen laiminlyöntien vakavuutta, minkä vuoksi komission tässä asiassa suorittamaa vähennystä ei voida pitää kohtuuttomana.

- 108 Viidenneksi kantaja väittää, että komissio ei ole ottanut huomioon sen vilpitöntä mieltä. Se on aina toimittanut komission vaatimat tiedot ja ilmoittanut sille perustavanlaatuisista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa hankkeeseen, eli *Marvasa Doce* -nimisen aluksen korvaamisesta *Aziz*-nimisellä aluksella sekä Marokon korvaamisesta Senegalilla hankkeessa tarkoitettuna kolmantena maana. Neuvotteluissa komission kanssa se on hyväksynyt vähentämisperiaatteen ehdottamalla, että tämä olisi oikeassa suhteessa todettuun säännösten rikkomiseen.
- 109 Kuudenneksi kantaja korostaa Espanjan viranomaisten ilmaisemaa kantaa 3.6.1999 komissiolle osoitetussa kirjeessä (ks. edellä 20 kohta). Lisäksi kyseiset viranomaiset ovat maksaneet kantajalle myöntämispäätöksen nojalla niiden maksettavaksi kuuluvan tuen määrän.
- 110 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kuitenkin, että nämä väitteet eivät poista *Aziz*-nimisen aluksen toimintaan liittyviä, kantajan syyksi luettavia laiminlyöntejä ja niiden vakavuutta (ks. edellä 90—102 kohta).
- 111 Toisen kanneperusteen tarkastelusta ilmenee, että kantaja ei ole osoittanut, että komission esillä olevassa asiassa päättämä vähennys olisi ollut suhteeton väitetyihin laiminlyönnteihin ja esillä olevassa asiassa sovellettavan lainsäädännön tavoitteeseen nähden.
- 112 Komissio on kohtuullisin perustein voinut katsoa, että jos esillä olevassa asiassa kantajan laiminlyönneistä määrättäisiin lievempi seuraamus, olisi se vaara, että kalastusalan rakennepolitiikan hyvä hallintotapa sivuutettaisiin ja tuensaaajia suorastaan kehoitettaisiin petollisiin menettelyihin, koska heillä olisi houkutus muuttaa kalastusalueita ilmoittamatta tästä komissiolle, jos tukea vain alennettaisiin symbolisesti tai määrättäisiin ainakin vähäisempi seuraamus kuin rikkomisen vakavuus ja kesto edellyttäisivät (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat T-551/93, T-231/94, T-232/94, T-233/94 ja T-234/94, *Industrias Pesqueras Campos ym. v.*

komissio, tuomio 24.4.1996, Kok. 1996, s. II-247, 163 kohta). Kun otetaan huomioon kantajan laiminlyöntien erityinen vakavuus (ks. edellä 90—103 kohta), 20.7.1999 päivätyssä asiakirjassa ja 14.12.1999 päivätyssä kirjeessä esitetyn kaltainen tuen symbolinen vähentäminen (ks. edellä 23 ja 26 kohta) olisi ollut poikkeuksellisen lievä seuraamus ja näin ollen suhteellisuusperiaatteen vastainen.

- 113 On syytä lisätä, että yhteisöjen tuomioistuin on yhteisön taloudellista tukea koskevassa asiassa jopa katsonut, että komission säännösten rikkomisesta määräämä seuraamus saattoi suhteellisuusperiaatetta loukkaamatta olla suurempi kuin rikkomista vastaava seuraamus, jotta voitaisiin toteuttaa asianomaisen rakennerahaston varojen hyvän hallinnan edellyttämä varoittava vaikutus (edellä 93 kohdassa mainittu asia *Conserve Italia v. komissio*, tuomio 24.1.2002, 101 kohta).
- 114 Tästä seuraa, että suhteellisuusperiaatteen loukkaamista koskevaa väitettä ei ole näytetty toteen ja että toinen kanneperuste on hylättävä.
- 115 Edellä esitetyn perusteella (57—114 kohta) 5.5.2000 päivätyyn telekopion ja 18.5.2000 päivätyyn kirjeen kumoamista koskeva vaatimus on hylättävä.

Vaatimus kumoamisvaatimuksen kohteen laajentamisesta 19.3.2001 tehtyyn päätökseen

- 116 Kantaja vaatii 23.5.2001 päivätyssä täydentävässä kirjelmässään kumoamisvaatimuksensa kohteen laajentamista 19.3.2001 tehtyyn päätökseen, joka tehtiin kirjallisen käsittelyn päättymisen jälkeen.

- 117 Puolustettuaan 19.3.2001 tehtyä päätöstä koskevan kumoamisvaatimuksensa tutkittavaksi ottamista kantaja vetoaa oikeudellisena perusteena siihen, että kyseisen päätöksen tekeminen ei vie pohjaa sen menettelyn ja tuen keskeyttämisestä tehdyn nimenomaisen päätöksen puuttumisesta, vähentämismenettelyn aloittamisen lainvastaisuudesta ja esillä olevassa asiassa tehdyn vähennyksen suhteettomuudesta esittämältä arvostelulta.
- 118 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kuitenkin, ilman että olisi tarpeen ottaa kantaa kantajan 23.5.2001 toimittamassaan täydentävässä kirjelmässä esittämän kumoamisvaatimuksen tutkittavaksi ottamiseen, että kyseisen kirjelmän perusteella kantaja pyrkii siihen, että 19.3.2001 tehty päätös kumottaisiin samojen väitteiden perusteella, jotka on esitetty ensimmäisen kanneperusteen kahden ensimmäisen osan ja toisen kanneperusteen yhteydessä 5.5.2000 päivätyn telekopion ja 18.5.2000 päivätyn kirjeen kumoamista koskevan vaatimuksen tueksi.
- 119 Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäisen osan osalta edellä 61—70 kohdassa esitetystä analyysistä on todettu, että komissio oli esillä olevassa asiassa noudattanut asetuksen N:o 1116/88 7 artiklan mukaisia velvoitteita ennen tässä artiklassa tarkoitettua vähentämismenettelyn aloittamista. Saman kanneperusteen toisen osan osalta on huomattava, että kuten edellä 75 kohdassa on esitetty, kantajan 4.6.1999 päivättyyn kirjeeseen sisältyvästä tuen keskeyttämisestä esittämät lainvastaisuusperusteet eivät, vaikka ne oletettaisiin perustelluiksi, voi kuitenkaan vaikuttaa komission tässä asiassa päättämän vähennyksen lainmukaisuuteen.
- 120 Toisen kanneperusteen osalta on huomattava, että 19.3.2001 tehty päätös sisältää 5.5.2000 päivättyyn telekopioon ja 18.5.2000 päivättyyn kirjeeseen sisältyneen päätöksen tavoin tuen vähennyksen 300 445 eulla. Lisäksi 18.5.2000 päivätyn kirjeen ja 19.3.2001 tehdyn päätöksen vertaileva lukeminen osoittaa, että 19.3.2001 tehdystä päätöksestä esitetyt vähentämisperusteet liittyvät, kuten 18.5.2000 päivätystä kirjeestäkin, siihen, että kantaja ei ole noudattanut sovellettavaa lainsäädäntöä ja tuen myöntämiselle asetettuja edellytyksiä, kun *Aziz-*

niminen alus on komission tietämättä marraskuuhun 1998 asti harjoittanut toimintaansa Marokon kalastusalueella eikä ilmoituksen mukaisesti Senegalin kalastusalueella. Tämä vertaileva lukeminen osoittaa myös sen, että komissio on 19.3.2001 tehdyssä päätöksessä, kuten myös 18.5.2000 päivätyssä kirjeessään, ottanut huomioon, että kalastusalueen muuttuminen oli ilmoitettu sille marraskuussa 1998, ja se on vähennystä laskiessaan ottanut huomioon pelkästään yhteisyrityksen toimintakauden ennen tätä ilmoitusta.

- 121 Koska 18.5.2000 päivätyyn kirjeen ja 19.3.2001 tehdyn päätöksen kohde ja perustelut ovat samat, ja ottaen huomioon edellä 77—114 kohdassa esitetyn analyysin, myös suhteellisuusperiaatteen loukkaamista koskeva kanneperuste on hylättävä siltä osin kuin se koskee 19.3.2001 tehtyä päätöstä.
- 122 Kantaja on istunnossa väittänyt vielä, että oikeusvarmuuden periaatetta on loukattu, sillä toukokuun 2000 ja 19.3.2001 tehdyn päätöksen välillä kulunut aika on sen mielestä kohtuuton.
- 123 Ilman että olisi tarpeen lausua työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan kannalta tämän ensimmäistä kertaa istunnossa esitetyn väitteen tutkittavaksi ottamisesta, vaikka mikään ei olisi estänyt kantajaa esittämästä sitä 19.3.2001 tehdyn päätöksen jälkeen toimittamassaan täydentävässä kirjelmässä, riittää, kun todetaan, että 5.5.2000 päivätyyn telekopion ja 18.5.2000 päivätyyn kirjeen luettuaan kantaja on tiennyt, että komissio oli ryhtynyt tuen vähentämiseen 300 445 eculla. Näissä olosuhteissa kantaja, joka on sitä paitsi asian käsittelyn aikana toistuvasti vedonnut edellä mainittujen telekopion ja kirjeen lopullisiin oikeusvaikutuksiin ja 19.3.2001 tehdyn päätöksen pelkkään vahvistavaan luonteeseen, ei voi kohtuudella väittää, että toukokuun 2000 ja 19.3.2001 tehdyn päätöksen välillä kulunut väitetysti kohtuuttoman pitkä aika olisi saanut sen uskomaan, että se olisi lopullisesti saanut oikeuden tuen loppuosaan kokonaisuudessaan.

- 124 Istunnossa kantaja on väittänyt vielä asiassa T-241/00, *Le Canne* vastaan komissio, 5.3.2002 annettuun tuomioon (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa) vedoten, että 19.3.2001 päivättyä päätöstä ei ollut riittävästi perusteltu.
- 125 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 253 artiklassa edellytetyt perustelut määräytyvät kyseisen säädöksen, päätöksen tai muun toimenpiteen oikeudellisen luonteen mukaan, ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmentävä riidanalaisen toimenpiteen tehneen yhteisön toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden (yhdistetyt asiat 67/85, 68/85 ja 70/85, *Van der Kooy ym. v. komissio*, tuomio 2.2.1988, Kok. 1988, s. 219, Kok. Ep. IX, s. 307, 71 kohta).
- 126 Päätöksessä, joka koskee yhteisön taloudellisen tuen vähentämistä sellaisen hankkeen osalta, jota ei ole pantu täytäntöön ilmoitetulla tavalla, pitää mainita syyt, joiden takia huomioon otettuja poikkeamia ei katsottu hyväksyttäväksi. Kyseisten muutosten merkittävyyttä tai etukäteen saadun luvan puuttumista koskevia perusteluja ei voida katsoa tältä osin riittäviksi perusteluiksi (ks. edellä 124 kohdassa mainittu asia *Le Canne v. komissio*, tuomion 55 kohta).
- 127 Tutkittaessa sitä, täyttävätkö päätöksen perustelut EY 253 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon päätöksen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (asia C-367/95 P, komissio v. *Sytraval ja Brink's France*, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta).
- 128 Nyt esillä olevassa asiassa on huomattava, että toisin kuin asiassa *Le Canne* vastaan komissio (mainittu edellä 124 kohdassa), 19.3.2001 tehty päätös samoin kuin myös 18.3.2000 päivätty kirje sisältävät täsmällisiä tietoja riidanalaisesta muutoksesta ja niistä syistä, joiden vuoksi esillä olevassa asiassa päätetty tuen

vähentäminen on perusteltua sen suuruuden vuoksi. Päätöksestä ilmenee selkeästi ja yksiselitteisesti, että komissio toteaa Aziz-nimisen aluksen harjoittaneen sen tietämättä toimintaansa Marokon kalastusalueella, eikä ilmoitetun mukaisesti Senegalin kalastusalueella, vaikka tuen myöntämispäätöksessä tarkoitettu velvollisuus hyödyntää kolmansien maiden vesien kalavaroja ja mahdollisesti lisätä näiden kalavarojen arvoa on kyseisen tuen olennainen myöntämisedellytys, kuten ilmenee sekä asetuksen N:o 4028/86 21 a artiklasta (ks. edellä 2 kohta), johon viitataan nimenomaisesti 19.3.2001 tehdyssä päätöksessä, että asetuksen N:o 1956/91 liitteestä I (ks. edellä 12 kohta), johon viitataan sekä 18.5.2000 päivätyssä kirjeessä että 19.3.2001 tehdyssä päätöksessä.

- 129 Tästä seuraa, että kantajan väitettä perustelujen riittämättömyydestä ei voida hyväksyä.
- 130 Edellä 118—129 kohdassa esitetyn analyysin perusteella 19.3.2001 tehdyn päätöksen kumoamista koskeva vaatimus on näin ollen hylättävä perusteettomana.
- 131 Näin ollen kumoamisvaatimus on kokonaisuudessaan hylättävä.

2. Vahingonkorvausvaatimus

- 132 Kantaja muistuttaa vahingonkorvausvaatimuksensa tueksi yhteisön sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntymisen edellytyksistä, minkä jälkeen se väittää, että esillä olevassa asiassa paljastunut lainvastainen menettely liittyy siihen, että

komissio on muotovaatimuksia noudattamatta keskeyttänyt tuen maksamisen 11.9.1998, jolloin kantaja lähetti toimintakertomuksensa tuen loppuosan maksamista varten, 4.5.2000 asti, jolloin tuen loppuosa maksettiin osittain, ja vähentänyt alun perin myönnettyä tukea.

- 133 Kantajalle aiheutunut vahinko on sen mukaan taloudellista ja johtuu tuen loppuosan viivästyneestä ja osittaisesta maksamisesta. Ensimmäinen tapa vahvistaa kyseisen vahingon määrä on viitata ulkopuolisten asiantuntijoiden 29.6.2000 laatimaan asiakirjaan, joka osoittaa, että kyseisenä päivänä tämän vahingon kokonaismäärä, joka liittyi välttämättömyyteen turvautua pankkilainaan ja pyytää toimittajilta maksujen lykkäystä, ostohintojen nousuun, aiemmin myönnettyjen alennusten menettämiseen ja kantajan velkojen kasvuun, oli 25 600 000 ESP (eli noin 155 000 ecua). Tähän on lisättävä vahinko, joka johtuu kantajan imagoon kohdistuneesta loukkauksesta, oikeudenkäyntikuluista ja sen henkilöstön tähän asiaan käyttämistä työtunneista.
- 134 Toinen tapa arvioida kantajalle aiheutunutta vahinkoa on sen mukaan laskea tuen loppuosan viivästyneestä ja osittaisesta maksamisesta kertyneet korot. Tässä tapauksessa kantajan taloudellinen vahinko olisi 8 prosentin vuotuisella korolla 283 859 ecua ajanjaksona 11.9.1998—4.5.2000 ja 300 445 ecua 11.9.1998 ja sen päivän välisenä ajanjaksona, jona komissio maksaa tuen loppuosan keskeyttämis- ja vähentämis päätöksensä kumoamisen seurauksena.
- 135 Kantaja pyytää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vahvistamaan täyden harkintavaltansa nojalla vahingonkorvauksen määrän jommankumman kahdessa edellisessä kohdassa esitetyn laskentatavan mukaan.

- 136 Syy-yhteyden osalta kantaja väittää, että sille aiheutuneen vahingon ainoa ja välitön syy on alkuperäisen tuen yksipuolinen ja lainvastainen keskeyttäminen ja vähentäminen.
- 137 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa ensinnäkin, että kumoamisvaatimusta tutkittaessa ilmenee, että komissio ei ole toiminut lainvastaisesti tuen vähentämispäätöksen tehdessään. Yhteisön sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntyedellytyksenä on muun muassa se, että toimielimen toiminnan lainvastaisuus näytetään toteen (ks. asia 26/81, *Oleifici Mediterranei v. ETY*, tuomio 29.9.1982, Kok. 1982, s. 3057, 16 kohta ja asia T-175/94, *International Procurement Services v. komissio*, tuomio 11.7.1996, Kok. 1996, s. II-729, 44 kohta), minkä vuoksi vähentämispäätökseen liittyvä vahingonkorvausvaatimus on siis hylättävä perusteettomana.
- 138 Toiseksi on tutkittava vahingonkorvausvaatimusta siltä osin kuin se perustuu siihen, että komissio on tältä osin säädettyjä menettelyvaatimuksia noudattamatta keskeyttänyt kantajalle alun perin myönnetyn tuen maksamisen.
- 139 Tältä osin on huomattava, että tarkasteltaessa tällaisten vaatimusten tutkittavaksi ottamista, minkä tuomioistuin voi tutkia viran puolesta sikäli kuin kyse on ehdottomasta prosessinedellytyksestä, vaikka EY 288 artiklan toiseen kohtaan perustuva vahingonkorvausvaatimus onkin itsenäinen kanne yhteisön oikeus-suojajärjestelmässä siten, että kumoamisvaatimuksen tutkimatta jättämisestä ei itsessään seuraa vahingonkorvausvaatimuksen tutkimatta jättämistä (ks. mm. asia T-514/93, *Cobrefac ym. v. komissio*, tuomio 15.3.1995, Kok. 1995, s. II-621, 58 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), korvausvaatimus on kuitenkin jätettävä tutkimatta, kun sen todellisena tarkoituksena on lainvoimaiseksi tulleen yksittäistapauksessa tehdyn päätöksen peruuttaminen ja kun, jos se otettaisiin tutkittavaksi, seurauksena olisi tämän päätöksen oikeusvaikutusten tyhjäksi tekeminen (asia 175/84, *Krohn v. komissio*, tuomio 26.2.1986, Kok. 1986, s. 753, Kok. Ep. VIII, s. 495, 32 ja 33 kohta ja em. asia *Cobrefac ym. v. komissio*, tuomion 59 kohta).

- 140 Näin ollen tutkimatta on jätettävä vahingonkorvausvaatimus, jolla pyritään sellaisen summan saamiseen, joka vastaa niitä oikeuksia, jotka kantaja on menettänyt lainvoimaiseksi tulleella päätöksellä (edellisessä kohdassa mainittu asia Cobrecaf v. komissio, tuomion 60 kohta), samoin kuin vahingonkorvausvaatimus siltä osin kuin siinä on kyse tähän summaan liittyvistä viivästyskoroista (ks. edellisessä kohdassa mainittu asia Cobrecaf ym. v. komissio, tuomion 62 kohta).
- 141 Nyt esillä olevassa asiassa on huomattava, että 4.6.1999 päivätty kirje sisältää tuen maksamisen keskeyttämistä koskevan päätöksen (ks. edellä 73 kohta), joka on yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan (edellä 72 kohdassa mainittu asia Ca'Pasta v. komissio, tuomion 30—32 ja 36—39 kohta) epäedullisesti kantajan oikeusasemaan vaikuttava toimi, jonka kantaja olisi voinut riitauttaa määräajassa, mitä se ei ole tehnyt. Kyseiseen kirjeeseen sisältyneestä keskeyttämispäätöksestä on näin ollen tullut lainvoimainen.
- 142 Jos keskeyttämispäätöksestä määräajassa nostettu kumoamiskanne olisi menestynyt, tämä päätös olisi kumottu ja komission olisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiota noudattaakseen pitänyt EY 233 artiklan mukaisena täytäntöönpanotoimena maksaa kantajalle tuomion julistamispäivänä maksamatta oleva tuen osa tuen kokonaismäärästä (584 304 ecua) laskettuine viivästyskorkoineen 4.6.1999 lukien eli päivästä, jona riidanalainen keskeyttämispäätös tehtiin.
- 143 On syytä tarkastella kantajan esittämän vahingonkorvausvaatimuksen kohdetta sikäli kuin vaatimus perustuu väitteeseen tuen maksamisen keskeyttämisen lainvastaisuudesta.
- 144 Kuten edellä 133 ja 134 kohdassa on todettu, kantaja esittää kaksi laskentatapaa vahingolle, joka sille on aiheutunut tuen maksamisen lainvastaisesta keskeyttämisestä. Se lisää, että ”ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi täyden har-

kintavaltansa nojalla vahvistaa [kantajalle maksettavan] vahingonkorvauksen määrän — — edellä esitettyjen laskentatapojen perusteella” (kannekirjelmän 103 kohta). Tämän väitteen perusteella voidaan katsoa, että kantaja on pitänyt esittämäänsä kahta menetelmää samanarvoisina ja niiden päämäärää samana väitetyn vahingon korvaamisessa.

- 145 Jommankumman laskentatavan mukaan määritellyn vahingon korvaaminen merkitsee edellä 134 kohdassa esitetyn mukaisesti sovellettavien viivästyskorkojen maksamista yhtäältä 283 859 ecun suuruiselle summalle 11.9.1998—4.5.2000 ja toisaalta 300 445 ecun suuruiselle summalle ajanjaksona, joka alkaa 11.9.1998 ja päättyy tämän määrän maksamiseen.
- 146 On todettava, että siltä osin kuin vahingonkorvausvaatimus, joka perustuu väitteeseen tuen maksamisen keskeyttämisen lainvastaisuudesta, liittyy kantajan samanarvoisina esittämistä kahdesta laskentatavasta toisen tavan mukaiseen tuen loppuosan perusteella laskettavien viivästyskorkojen maksamiseen 4.6.1999 lukien, sillä pyritään todellisuudessa saamaan summa, jolla kompensoitaisiin 4.6.1999 tehdyn keskeyttämiss päätöksen oikeusvaikutukset, jotka liittyvät kyseisen loppuosan maksamisen viivästymiseen ja jotka kyseisen päätöksen kumoaminen ajoissa nostetun ja menestyksellisen kumoamiskanteen seurauksena olisi poistanut, kun otetaan huomioon täytäntöönpanotoimet, jotka komission olisi pitänyt toteuttaa EY 233 artiklan nojalla kumoamistuomiota noudattaakseen (ks. edellä 142 kohta).
- 147 Tästä seuraa, että edellä 139 ja 140 kohdassa mainitun oikeuskäytännön perusteella vahingonkorvausvaatimus on edellä 146 kohdassa täsmennetyiltä osin jätettävä tutkimatta.

- 148 On vielä tutkittava vahingonkorvausvaatimus siltä osin kuin se liittyy ajanjaksoon 11.9.1998—4.6.1999.
- 149 Tältä osin on huomattava, että asiakirja-aineistosta ilmenee, että 11.9.1998 on päivä, jona Espanjan viranomaiset saivat kantajalta sen tuen loppuosan maksupyyntöä koskevat asiakirjat. Nämä asiakirjat saapuivat komissiolle 30.9.1998. Kyseisiin asiakirjoihin sisältyvien tietojen perusteella komissio laati etenkin *Aziz*-nimisen aluksen toiminnasta esitettäviä lisätietoja koskevat pyynnöt, joihin kantaja vastasi lähettämällä Espanjan viranomaisten välityksellä asiakirjoja, jotka saapuivat komissiolle 15.10. ja 17.11.1998. Näin tehdessään komissio käytti sille asetuksen N:o 4028/86 44 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisessä virkkeessä annettua mahdollisuutta pyytää yhteisön osallistumisen aikana asianomaisen jäsenvaltion tätä tarkoitusta varten nimeämältä viranomaiselta tai toimielimeltä ”kaikki todisteet ja asiakirjat, joiden perusteella voidaan todeta, että taloudelliset tai muut kullekin hankkeelle asetetut edellytykset ovat täyttyneet” (ks. edellä 5 kohta).
- 150 Tästä seuraa, että komission ei voida katsoa syyllistyneen minkäänlaiseen yhteisön sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun synnyttävään lainvastaiseen toimintaan 11.9. ja 17.11.1998, jolloin komissio sai pyytämänsä lisätiedot, välisen ajanjakson osalta.
- 151 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että koska 18.11.1998 ja 4.6.1999 välisen ajanjakson osalta on kyse monitahoisen taloudellisen tilanteen arvioimisesta (ks. vastaavasti edellä 79 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö) ja koska komissio katsoi 17.11.1998 sille saapuneet asiakirjat luettuaan, että *Aziz*-nimisen aluksen toimintaa koskevat tiedot olivat täysin ristiriidassa sen

syys- ja lokakuussa 1998 saamien tietojen kanssa, komission ei voida katsoa menetelleen lainvastaisesti sillä perusteella, että kyseisten asiakirjojen vastaanottamisesta kului kuusi ja puoli kuukautta ennen kuin se reagoi kantajaan nähden.

- 152 Kolmessa edellisessä kohdassa esitetyn analyysin perusteella vahingonkorvausvaatimus, joka koskee ajanjaksoa 11.9.1998—4.6.1999, on hylättävä perusteetomana.
- 153 Edellä 137—152 kohdassa esitetyn perusteella vahingonkorvausvaatimus on hylättävä kokonaisuudessaan.
- 154 Kaiken edellä esitetyn perusteella kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

- 155 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) **Kanne hylätään.**

- 2) **Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Jaeger

Lenaerts

Azizi

Julistettiin Luxemburgissa 17 päivänä lokakuuta 2002.

H. Jung

M. Jaeger

kirjaaja

kolmannen jaoston puheenjohtaja